

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กมลวรรณ เสราดี. "วัฒนธรรมความเชื่อเกี่ยวกับคุณค่าของพืชผักพื้นบ้านภาคเหนือ" วิทยานิพนธ์
สังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามนุษยวิทยาประยุกต์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536.
- กฤษฎา บุญชัย. พลวัตชุมชนล้านนาในการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ. กรุงเทพฯ :
สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, 2540.
- กาญจนา ประกาศวุฒิสาร. กองพล ๕๑ ผู้อพยพทหารจีนคณะชาติบินคอยผาตั้ง. เชียงใหม่ : ห้างหุ้น
จำกัดสยามรัตน์, 2537.
- กาญจนา แก้วเทพ. การทำงานพัฒนาแนววัฒนธรรมชุมชน. (ตำราประกอบวิชาหลักการพัฒนา
สังคม). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533.
- โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์. ระบบการแพทย์พื้นบ้านในชนบท : พฤติกรรมสุขภาพ. นครปฐม :
ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล, 2533.
- ไกรศรี นิมมานเหมินทร์. "ไทยลือ เชียงคำ". รวมบทความวิชาการ. เชียงใหม่ : ชมรมล้านนาคดี
สหวิทยาลัยล้านนา วิทยาลัยครูเชียงใหม่, 2529.
- จันทร์หา โควรานนท์, ปรีทรรศน์ ไตรสนธิ, ชูศรี ไตรสนธิ. "พฤกษศาสตร์พื้นบ้านของชาวลีซอ :
พฤกษศาสตร์ไทยในอนาคต" เอกสารการประชุมสัมมนา องค์การสวนพฤกษศาสตร์,
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2537. หน้า 85-101.
- จินตนา ยูนิพันธ์. การพยาบาลจิตเวช. กรุงเทพฯ : คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- ฉลาดชาย รมิดานนท์. ผู้เฒ่า. กรุงเทพฯ : แพย์พ้อฟเซทพรินท์, 2527.
- _____ . "วัฒนธรรมกับความหลากหลายทางชีวภาพ". ความหลากหลายทางชีวภาพ
กับการพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ : สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, 2536.
- _____ . "ความเชื่อทางศาสนา พิธีกรรม ความเชื่อทางวิทยาศาสตร์". ความเชื่อและ
พิธีกรรม : ภูมิปัญญาชาวบ้านไทย-ไท. เอกสารประชุมสัมมนาวิทยาลัยครูเชียงใหม่. เอกสาร
หมายเลข 1, 2537. หน้า 1- 2.
- ชยันต์ วรรชระภูติ. "การกำหนดกรอบคิดในการวิจัย". คู่มือการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่องานพัฒนา.
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2536.
- ชูเกียรติ ลีสวรรณ์. ระบบการเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นภาคเหนือ. เชียงใหม่ : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2535.

- ชูศักดิ์ วิทยภัค. องค์ความรู้เกี่ยวกับหมู่บ้าน "หมู่บ้านกับศักยภาพในการจัดการทรัพยากร : กรณีศึกษาการจัดการลุ่มน้ำชุมชนภายใต้ระบบกรรมสิทธิ์ร่วมในภาคเหนือ" เอกสารสัมมนาทางวิชาการ จัดโดยภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2538.
- ไชยา อุชนะชัย. "การจัดการป่าไม้แบบพื้นบ้าน : กรณีศึกษาเปรียบเทียบระหว่างชาวไทยพื้นราบและชาวไทยภูเขาในภาคเหนือของประเทศไทย" วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2537.
- คุณวัตร พานิชเจริญ. "การกล่อมเกลாதงสังคมในด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง" วิทยานิพนธ์การศึกษานอกระบบ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2536.
- ธวัช ปุณโณทก. *ทิศทางการหมู่บ้านไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์หมู่บ้าน, 2531.
- ธัญวัฒน์ นันทธนะวานิช. " การศึกษาการพัฒนาโดยใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ : กรณีศึกษาโครงการพัฒนาที่สูงสามหมื่น " วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2538.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. นำภูมิปัญญาท้องถิ่นกลับคืนสู่ชุมชนถึงเวลาแล้วหรือยัง?. *สารล้านนา*, 2534, หน้า 43-45.
- บุญช่วย ศรีสวัสดิ์. *ไทยสิบสองปีเนา*. พระนคร : โรงพิมพ์รับพิมพ์, 2498.
- _____. *สามสิบชาติในเชียงราย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร : โรงพิมพ์อุทัย, 2503.
- บุญเทียน ทองประสาน. *แนวคิดวัฒนธรรมชุมชนในงานพัฒนา*. กรุงเทพฯ : สถาปัตย์แห่งประเทศไทยเพื่อการพัฒนา, 2531.
- บุญพา มิตินทสุด และจรรุวรรณ พรหมวังชาเพชร บรรณาธิการ. *การศึกษาวัฒนธรรมชนชาติไท*. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ. พิมพ์ครั้งที่ 1. โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว, 2538.
- บุญยงค์ เกศเทศ. *วัฒนธรรมเผ่ามูฮาย์*. กรุงเทพฯ : ยงศ์สวัสดิ์การพิมพ์, 2536.
- ปกรณ จรุงสูงเนิน. "แนวคิดและแนวทางในการดำเนินโครงการปกป้องป่าไม้เมืองไทย เพื่อเร่งรัดฟื้นฟูดินน้ำลำธาร : ฝ่ายวิชาการโครงการ รฟด" , 2536.
- ประชัน รักพงษ์ และคณะ. "การศึกษาหมู่บ้านไทลื้อในจังหวัดลำปาง". งานวิจัยวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดลำปาง, 2535.
- ประชัน รักพงษ์. "พิธีกรรมและความเชื่อไทลื้อ". ความเชื่อและพิธีกรรม : ภูมิปัญญาชาวบ้านไทย - ไท เอกสารประชุมสัมมนาวิทยาลัยครูเชียงใหม่. เอกสารหมายเลข 10 , 2537 . หน้า 1-33.

ประเวศ วะสี. *การสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทยเพื่อการพัฒนา*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์หมู่บ้าน, 2530.

ปรัชญา ศรีสง่า, ปรีทรรศน์ ไตรสนธิ, ชุศรี ไตรสนธิ. "พฤษศาสตร์พื้นบ้านของชาวม้งลาย :

พฤษศาสตร์ไทยในอนาคต" เอกสารการประชุมสัมมนา องค์การสวนพฤษศาสตร์, สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2537, หน้า 65-82.

ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี. *ภูมิปัญญานิวศวิทยาชนพื้นเมือง ศึกษากรณีชุมชนกะเหรี่ยงในป่าหุบใหญ่ นครสวรรค์*. กรุงเทพฯ : โครงการฟื้นฟูชีวิตและธรรมชาติ, 2539.

เพ็ญจันทร์ ประดับมุข. *สังคมวัฒนธรรมของการใช้พืชสมุนไพร*. ศูนย์นโยบายสาธารณสุขคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2534.

ภรดี ถูกจิตร์. "การแพทย์พื้นบ้านของไทย : กรณีศึกษาบ้านท่าฟ้าเหนือ ตำบลสระ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดพะเยา" วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวัฒนธรรมศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539.

ม.แม่ น้ำ (นามปากกา). "ความหลากหลายทางชีวภาพกับความอยู่รอดของเกษตรกรรมไทย."

จดหมายข่าวเกษตรกรรมทางเลือก. กรุงเทพฯ , 2537.

ยศ สันตสมบัติ. *เอกสารประกอบชุดวิชา สังคมและวัฒนธรรมไทย*. หน่วยที่ 3-7, 2533.

_____. "รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน" ภาควิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา และศูนย์ศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.

ยศ สันตสมบัติ และวิจอร์ย์ ปัญญากุล. *ความหลากหลายทางชีวภาพ : มิติทางสังคมและนิเวศ*.

กรุงเทพฯ : สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, 2536.

ยิ่งยง เทาประเสริฐ และธรา อ่อนชมจันทร์. *ศักยภาพของภูมิปัญญาพื้นบ้านด้านการดูแลรักษา*

สุขภาพ กรณีศึกษา : การรักษากระดูกหักของหมอมือเมืองและการดูแลครรภ์ของชาวอาข่า

จังหวัดเชียงราย. พิมพ์โดยสถาบันราชภัฏเชียงราย, 2537.

รัตนาพร เศรษฐกุล. "การคงอยู่และการปรับเปลี่ยนทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ไท :

กรณีศึกษาหมู่บ้านของ ตำบลบวกรอก อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่" รายงานการวิจัย,

2537.

_____. "ความเชื่อและพิธีกรรมของไทย-ไท ที่สะท้อนถึงภูมิปัญญาชาวบ้าน : ศึกษากรณีลื้อ". *ความเชื่อและพิธีกรรม : ภูมิปัญญาชาวบ้านไทย-ไท*. เอกสารประชุมสัมมนาวิทยาลัยครูเชียงใหม่. เอกสารหมายเลข 11, 2537. หน้า 1-22.

- รัตนพร เศรษฐกุล และคณะ. การสำรวจทางชาติพันธุ์ของชนชาติไทในกลุ่มน้ำปิง จังหวัดเชียงใหม่. 2537.
- วารกรณ์ ปิ่นฉวี และคณะ. "การสำรวจการใช้สมุนไพรของชาวเขาและการใช้สมุนไพรของชาวอีเก้อในจังหวัดเชียงราย" คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2538.
- วิฑูรย์ ปัญญากุล (แปลและเรียบเรียง). ภูมิปัญญาพื้นบ้านกับความหลากหลายทางชีวภาพ. กรุงเทพฯ : สถาบันการแพทย์แผนไทย. 2540.
- วิวัฒน์ คดีธรรมนิศย์. "วัฒนธรรมกับความหลากหลายทางชีวภาพ". ความหลากหลายทางชีวภาพกับการพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ : สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา. 2537.
- วิสุทธิ์ ไบไม้. ความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. 2538.
- สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม : แนวทางการศึกษาวิเคราะห์และวางแผน. ขอนแก่น : ภาควิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2527.
- สยาม ไภยชัยพฤษ. ภูมิปัญญาของชาติ. ภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. 2538.
- สามารถ จันทร์สุรย์. ภูมิปัญญาชาวบ้านคืออะไร อย่างไร. การสัมมนาวิชาการเรื่องภูมิปัญญาชาวบ้าน สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. พิมพ์ที่โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว. 2534.
- สำนักงานป่าไม้อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย. "โครงการปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้แก่เยาวชนและผู้ปกครองนักเรียนของอำเภอเวียงแก่น". 2542. (อัดสำเนา)
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรจังหวัดเชียงราย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. "ผลผลิตพืชเศรษฐกิจสำคัญของจังหวัดเชียงราย". 2541. (อัดสำเนา)
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเชียงของ. "สรุปบัญชีข้อมูลหมู่บ้านประจำปี 2541". 2541. (อัดสำเนา)
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเวียงแก่น. "สรุปบัญชีข้อมูลสาธารณสุขประจำปี 2541". 2541. (อัดสำเนา)
- สุชาติ ภูมิบริรักษ์ (แปล). นิทานพื้นบ้านไทลื้อในมณฑลยูนนาน. กรุงเทพฯ : ดิฉันบุคส์. 2535.
- สุเทพ สุนทรเกษ. ทฤษฎีสังคมวิทยาร่วมสมัย. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2535.
- สุรเชษฐ์ เวชพิทักษ์. รากฐานแห่งชีวิต วัฒนธรรมชนบทกับงานพัฒนา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์หมู่บ้าน. 2533.
- สุริชัย หวันแก้ว. การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2535.

- เสนห์ จามริก และยศ สันตสมบัติ บรรณาธิการ. *ประชุมชนในประเทศ : แนวทางการพัฒนาเล่ม 1 - 3 ป่าฝนเขตร้อนกับภาพรวมของประชุมชนในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา. 2536.
- เสรี พงษ์พิศ. *คืนสู่รากเหง้า*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เทียนวรรณ. 2529.
- _____. "ภูมิปัญญาชาวบ้าน". *วัฒนธรรมกับการพัฒนาชนบท*. เอกสารสัมมนาวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2534. หน้า 69-75.
- _____. "ชมรมหมอยาพื้นบ้านและผู้สนใจสมุนไพร อำเภอกุศชุม จังหวัดยโสธร". *ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบท เล่ม 2*. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป. 2536.
- เสาวภา พรศิริพงษ์ และคณะ. *สถานภาพและทิศทางการวิจัยการแพทย์แผนไทย*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก. 2539.
- เสาวภา พรศิริพงษ์. *การศึกษาภูมิปัญญาหมอยาพื้นบ้านไทยเพื่อใหญ่จารย์เคน ลาวงค์*. กรุงเทพฯ : สถาบันการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. 2539.
- องอาจ พรหมไชย. "กระบวนการถ่ายทอดความรู้ของชาวไทยเชื้อสายกัมพูชาเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลด้วยสมุนไพร" *วิทยานิพนธ์การศึกษานอกระบบ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. 2539.
- อนัญญา กุชงกุล. บรรณาธิการ. *รัฐกับหมู่บ้านในไทยคดีศึกษา*. สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2533.
- อนุรักษ์ ปัญญาบุญวัฒน์. *ชุมชนและการพัฒนาสิ่งแวดล้อม*. เอกสารประกอบการสอน หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2540.
- อรุณรัตน์ วิเชียรเขียว. "ไทยคือ เชียงคำ". *รวมบทความวิชาการ*. เชียงใหม่ : ชมรมล้านนาคดี มหาวิทยาลัยล้านนา วิทยาลัยครูเชียงใหม่. 2529.
- อานันท์ กาญจนพันธุ์ และฉลาดชาย รมิตานนท์. "พิธีกรรมและความเชื่อล้านนา : การผลิตใหม่ของอำนาจทางศีลธรรม". *สมุดสังคมศาสตร์*. เชียงใหม่ : คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2532.
- เอนก นาคะบุตร. *ชนบทไทยในสามทศวรรษที่ผ่านมา กับบทเรียนของภูมิปัญญาชาวบ้าน*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์หมู่บ้าน. 2525.

ภาษาอังกฤษ

- Allen, S. W., and Leonard, J. W. *Conserving Natural Resources*. Third Edition. New York : McGraw-Hill Book Company, 1966.
- Boyle, P.G. *Planning better programs*. Sydney : McGraw – Hill Book Company, 1981.
- Charal Thong – Ngam. “Changing Role Of Upland Rice In Diversified Production Systems In A Hilltribe Village Of Chiangrai Province” Master of science (Agriculture) in Agricultural systems ChaingMai University, 1996.
- Micheal Meorman. A minority and its government : The Thai – Lue of Northern Thailand. *Southeast Asian Tribes. Minorities and Nations*, 1967.
- _____. Ethnic identification in a complex civilization : Who are the Lue?. *American Anthropologist*, 1965.
- Mitchell, B. *Geography and Resource Analysis*. London : Longman, 1979.
- O’Riordan, T. *Perspectives on Resource Management*. London : Pion, 1974.
- Oldfield, Margery L and Janis B. Alcon, eds. “*Biodiversity : Cultural, Conservation, and Ecodevelopment*”, Boulder, San Francisco, Oxford : Westview Press, 1991.
- Owen, O. S. *Natural Resources Conservation : An Ecological Approach*. New York : Macmillan, 1971.
- Rose, H. M. “Conservation in the United States.” *In Conservation of Natural Resources*, pp.3-15. Fourth Edition. Edited by Guy-Harold Smith. New York : Wiley, 1971.
- Smith, Guy-Harold. “National Planning and the Conservation of Resource.” *In Conservation of Natural Resources*, pp. 35-54 . Fourth Edition. Edited by Guy-Harold Smith. New York : Wiley, 1971.
- Strahler, A. H., and Strahler, A. N. *Geography and Man’s Environment*. New York : Wiley, 1979.
- Whitby, M. C., and Willis, K. G. *Rural Resource Development : An Economic Approach*. London : Cambridge University, Press, 1978.